

Onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t. = presens)

1. Wanneer gebruik je de onvoltooid tegenwoordige tijd?

De onvoltooid tegenwoordige tijd gebruik je voor iets:

- wat nu gebeurt
Voorbeeld: We zijn in Amersfoort.
- wat regelmatig gebeurt of een gewoonte is
Voorbeeld: Ik ga altijd op de fiets. Meestal is het droog weer, maar vandaag regent het.
- wat in de toekomst gaat gebeuren
Voorbeeld: Morgen neem ik een regenjas mee.

Je gebruikt de onvoltooid tegenwoordige tijd ook voor het heden met een stuk verleden. Je gebruikt dan meestal het woordje *al* of *nu*.

Voorbeelden:

Ze wonen al meer dan 10 jaar in Spanje.

Hij is al dertig jaar in Nederland.

Ze wachten al vijf uur op het vliegtuig.

2. Spelling van zwakke en sterke werkwoorden

Hoe maak je de juiste vervoeging van het werkwoord?

- Eerst zoek je de stam van het werkwoord. Je kunt de stam vinden door van het hele werkwoord (infinitief) *-en* af te halen. Deze regel geldt alleen voor zwakke werkwoorden en sterke werkwoorden en niet voor de onregelmatige werkwoorden *hebben, zijn, mogen, zullen, kunnen* en *willen*.
- Dan kijk je wat het onderwerp is. Is het onderwerp enkelvoud of meervoud? Je maakt de werkwoordsvorm op de volgende manier:

In enkelvoud

1e persoon:	ALLEEN de stam	ik luister, ik vind
2e persoon:	stam + t	jij, je, u luistert, vindt
Let op bij inversie:	bij <i>je</i> en <i>jij</i> GEEN stam + t bij <i>u</i> WEL stam + t	Luister je? Vind je? Luistert u? Vindt u?
3e persoon:	ALTIJD stam + t	hij, zij, het luistert, vindt

In het meervoud

1e persoon:	hele werkwoord	wij luisteren, vinden
2e persoon:	hele werkwoord	jullie luisteren, vinden
3e persoon:	hele werkwoord	zij luisteren, vinden

Opmerkingen:

1. Wat kan helpen is om het lastige werkwoord te vervangen door een werkwoord waar de laatste letter goed te horen is, bijvoorbeeld *lopen*.

Bijvoorbeeld:

Jij vindt, maar let op: vind jij?

Jij loopt. Loop jij?

Hij vindt, u vindt, maar ook: vindt u?

Hij loopt, u loopt. Loopt u?

2. Let op met werkwoorden met *z* en *v* in het werkwoord!

Werkwoord: verven

ik verf

Stam: verv

hij, jij verft

wij, jullie, zij verven

De laatste letter om de stam te vormen is de *v*. Waarom schrijven we *verf*, dan toch met een *f*? Omdat we in het Nederlands geen woorden hebben die op een *v* eindigen.

Werkwoord: verhuizen

ik verhuis

Stam: verhuiz

hij, jij verhuist

wij, jullie, zij verhuizen

We schrijven *verhuis*, omdat er in het Nederlands geen *z* aan het eind van een woord voorkomt.

3. Spelling van onregelmatige werkwoorden

Maar hoe zit het dan met de onregelmatige werkwoorden zoals *willen*?

Bij de meeste werkwoorden krijgt de vorm van de tegenwoordige tijd voor de derde persoon enkelvoud de uitgang *-t*: hij loopt, ze helpt, het gaat. De werkwoorden *zijn*, *hebben*, *willen*, *zullen*, *mogen* en *kunnen* zijn echter uitzonderingen op de regel. De vorm voor de derde persoon enkelvoud is bij *willen*, *zullen*, *mogen* en *kunnen* gelijk aan die voor de eerste persoon.

- (1) Hij *wil* niet meewerken.
- (2) Ze *wil* graag dat hier meer parkeerplekken komen.
- (3) *Wíl* of *mág* ze niet naar het feest?
- (4) Hij *kan* niet goed dansen.
- (5) Het bestuur *zal* de plannen goedkeuren.

infinitief	hebben	kunnen	mogen
ik	heb	kan	mag
jij	hebt	kan/kunt	mag
u	hebt/heeft	kan/kunt	mag
hij/zij/het	heeft	kan	mag
wij	hebben	kunnen	mogen
jullie	hebben	kunnen	mogen
zij	hebben	kunnen	mogen

infinitief	willen	zijn	zullen
ik	wil	ben	zal
jij	wil/wilt	bent	zal/zult
u	wil/wilt	bent	zal/zult
hij/zij/het	wil	is	zal
wij	willen	zijn	zullen
jullie	willen	zijn	zullen
zij	willen	zijn	zullen

4. Bijzonderheden bij spelling in de onvoltooid tegenwoordige tijd

Fouten worden vooral gemaakt in de volgende twee situaties:

- Als een werkwoord een voorvoegsel als *ge-*, *be-*, *her-*, *ver-* of *ont-* begint. De vorm lijkt dan meestal sterk op het voltooid deelwoord.

ont-: ontsnappen, ontdekken, ontwijken

be-: begrijpen, bestaan, bevatten

her-: herkennen, herhalen, hernemen

ver-: vergeten, verwijderen, verstaan

ge-: gebeuren, geloven, gebruiken

ont-: onthouden, ontvangen

Deze groep werkwoorden blijkt de meeste *dt*-fouten op te leveren! Naast het voltooid deelwoord *herhaald*, met een *d*, bestaat namelijk ook de onvoltooid tegenwoordige tijd *herhaalt*, met een *t*.

Voorbeeld:

Hij *bestelt* een biertje aan de bar. (3e persoon enkelvoud, tegenwoordige tijd)

Hij heeft een biertje aan de bar *besteld*. (voltooid deelwoord)

In de 2e en 3e persoon enkelvoud van de onvoltooid tegenwoordige tijd schrijven we *stam + t*.

In de voltooid tegenwoordige tijd schrijven we geen *ge-* voor *herhaal*. We schrijven het voltooid deelwoord met een *d* aan het eind, want de letter *l* aan het eind van de stam staat niet in het 't kofschip (x).

In deze gevallen is het extra van belang te onderzoeken of het werkwoord een voltooid deelwoord is of dat het in de tegenwoordige tijd staat.

- Als een zin meerdere persoonsvormen bevat.

Voorbeeld:

De marketingmanager *verwacht* dat zijn actie een groot succes *wordt*.

In samengestelde zinnen wijkt soms ook de woordvolgorde af.

Laat je niet in verwarring brengen als de persoonsvorm na het voltooid deelwoord staat.

Voorbeeld:

Het is van belang dat er een besluit genomen *wordt*.